

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Strategisk miljøvurdering Natura 2000-plan 2022-2027

Røsnæs, Røsnæs Rev og Kalundborg Fjord
Natura 2000-område nr. 166
Habitatområde H195

November 2021

Udgiver: Miljøstyrelsen
Redaktion: Miljøstyrelsen Sjælland

Forsidefoto:
Kystskrænter og stenstrand øst for Røsnæs Fyr
Fotograf Peter Leth

ISBN: 978-87-7564-867-2

Indhold

1. Miljørapport for Forslag til Natura 2000-plan 2022-2027	4
1.1 Ikke teknisk resumé.....	4
1.2 Planens indhold, hovedformål og andre relevante planer	5
1.2.1 Anden lovgivning	6
1.2.2 Andre relevante planer	6
1.3 Nuværende naturtilstand i Natura 2000-området og Nul-alternativ	8
1.3.1 Nuværende naturtilstand jf. basisanalysen.....	8
1.4 Den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet	11
1.4.1 Flora, fauna og biologisk mangfoldighed.....	11
1.4.2 Befolkningen	11
1.4.3 Menneskets sundhed	12
1.4.4 Jordbund, vand, luft og klimatiske faktorer	12
1.4.5 Materielle goder og kulturarv	12
1.4.6 Landskab.....	12
1.4.7 Arter	13
1.4.8 Fredninger, fredede områder og vildtreservater	13
1.5 Eksisterende miljøproblemer	13
1.5.1 Planens påvirkning af truslerne i området	14
1.6 Internationale miljøbeskyttelsesmål.....	14
1.7 Planens indvirkning på miljøet.....	14
1.8 Foranstaltninger der modsvarer negativ indvirkning på miljøet	19
1.9 Miljøvurderingens gennemførelse og grundlag for prioriteringer og valg.....	20
1.10 Overvågning	21

1. Miljørapport for Forslag til Natura 2000-plan 2022-2027

Den enkelte Natura 2000-plan er ifølge lovbekendtgørelse nr. 1976 af 27. oktober 2021 om miljøvurderinger af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) underlagt krav om miljøvurdering. SMV rapporten skal indeholde oplysninger, der følger af lovens bilag 4.

Natura 2000-planen er en overordnet statslig plan, som skal gennemføres gennem kommunale og andre ansvarlige myndigheders handleplaner, der har fokus på forventede forvaltningsindsatser og initiativer, fordeling af indsatser mellem ansvarlige myndigheder og tidsfølgen for gennemførelsen. Der kan således ikke i forbindelse med den statslige plan foretages en konkret vurdering af indsatsernes miljøpåvirkning, da de statslige Natura 2000-planer ikke fastlægger, hvor den konkrete indsats skal gennemføres.

Natura 2000-område nr. 166 Røsnæs, Røsnæs Rev og Kalundborg Fjord består af habitatområde nr. 195 Røsnæs, Røsnæs Rev og Kalundborg Fjord. Området er placeret mere end 15 km fra den danske grænse. Marsvin og spættet sæl er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området. Bestanden af marsvin tilhører Bælthavsbestanden, som er på lidt over 40.000 marsvin. Marsvin og spættet sæl kan bevæge sig over store afstande.

Natura 2000-planen indeholder indsatser om at vurdere behovet for regulering af fiskeri, med fokus på at beskytte marsvin og stenrev. Disse indsatser kan potentielt få en gavnlig effekt på marsvin og spættet sæl både udenfor og indenfor Natura 2000-området. Regulering af fiskeri i området kan ligeledes potentielt få en gavnlig effekt på andre arter, der lever i eller op til området. Såfremt der vurderes behov for at fastsætte eventuel regulering af fiskeri skal denne regulering udformes som enten en national lovgivning og/eller en international regulering. Hvis der er tale om international regulering, skal denne forhandles i en regional EU-proces.

En indsats i Natura 2000-planen om revision af reservatbestemmelserne for Kalundborg Vildtreservat vil ligeledes potentielt kunne have en positiv effekt på bl.a. spættet sæl i området.

Det vurderes derfor, at realisering af Natura 2000-planens indsatsprogram potentielt vil kunne få en gavnlig effekt på disse havpattedyr i nabolandene, omend at effekten vurderes at være lille.

1.1 Ikke teknisk resumé

Natura 2000-planen medvirker til at sikre, at arter, fugle og naturtyper, som er omfattet af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området på sigt opnår gunstig bevaringsstatus på biogeografisk niveau. Derudover har de planlagte indsatser en positiv effekt for den øvrige natur, fugle og arter, der findes i området, og Natura 2000-planen medvirker således til at sikre den biologiske mangfoldighed generelt.

Natura 2000-planen for området beskriver overordnet set et program for en plejeindsats, som skal medvirke til at sikre eksisterende beskyttede naturtyper (særligt overdrev) og arter på udpegningsgrundlaget.

Indsatsprogrammet i Natura 2000-planen har fokus på at sikre synergieffekter, skabe større sammenhæng i naturen og sikre en mere naturlig dynamik i områderne fx ved at sikre en hensigtsmæssig pleje. Dette kan ske gennem eksisterende og kommende tilskudsordninger vedr. plejeindsatser.

Indsatsen beskrevet i planen medvirker ligeledes til at bekæmpe invasive arter, ligesom den bidrager til at skabe flere muligheder for naturoplevelser for lokalbefolkningen i området. Overordnet medvirker planen til, at arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget opnår gunstig bevaringsstatus på biogeografisk niveau.

Natura 2000-planen indeholder en indsats om at vurdere behovet for eventuel regulering af fiskeri. Såfremt der vurderes behov for at fastsætte eventuel regulering af fiskeri skal denne regulering udformes som enten en national lovgivning og/eller en international regulering. Hvis der er tale om international regulering, skal denne forhandles i en regional EU-proces.

1.2 Planens indhold, hovedformål og andre relevante planer

Indhold

Natura 2000-planen består af målsætninger for det enkelte Natura 2000-område og områdets udpegningsgrundlag, samt et indsatsprogram, der angiver retningslinjer for planens gennemførelse i planperioden 2022-2027. Målsætningerne består af overordnede målsætninger for hele Natura 2000-området samt konkrete målsætninger og afvejning af modstridende naturinteresser. Retningslinjerne om naturområdernes forvaltning i indsatsprogrammet, har både konkret og generel karakter. Endelig indeholder Natura 2000-planen et oversigtsskema, der viser naturtyper og arter på områdets udpegningsgrundlag.

Hovedformål

For området findes følgende overordnede målsætninger i forslag til Natura 2000-planen.

Naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget skal bidrage til at opnå gunstig bevaringsstatus på biogeografisk niveau. Målet er, at

- Udvikle og sikre forekomster af lysåbne naturtyper med stærkt ugunstig bevaringsstatus eller som har en særlig forekomst i Danmark. Der er særlig fokus på overdrevsarealer (6120, 6210), kystkliner (1230) og strandvolde med flerårige planter (1220) langs Røsnæs syd- og nordkyst og på Asnæs-spidsen, herunder at sikre overdrevsarealerne en optimal drift og sammenhæng, hvor det er fysisk muligt. Ved interessekonflikt prioriteres tørt kalksandoverdrev (6120) over kalkoverdrev (6210) og kystklint (1230).
- Sikre tilstrækkeligt med lysåbne, rene vandhuller, som kan understøtte levedygtige bestande af klokkefrø og stor vandsalamander.
- Områdets sandbanker (1110) og bugter og vige (1160) i Kalundborg Fjord og Røsnæs Rev (1170) udvikles og fastholdes som tilstrækkeligt uforstyrrede områder med god vandkvalitet og en karakteristisk fauna og bundvegetation, hvilket bidrager til områdets kvalitet som opholds- og fødesøgningsområde for marsvin.
- Områdets økologiske integritet sikres i form af en for naturtyperne hensigtsmæssig drift/pleje og hydrologi, en lav næringsstofbelastning samt gode spredningsmuligheder for naturtypernes karakteristiske og sjældne arter samt for arterne på udpegningsgrundlaget. Den økologiske integritet for området sikres derudover ved god vandkvalitet gennem

reduceret tilførsel af næringsstoffer og miljøfarlige stoffer, hvilket reguleres gennem vandområdeplanerne.

1.2.1 Anden lovgivning

Natura 2000-planen er bindende for myndighederne. Det vil sige, at alle myndigheder skal lægge Natura 2000-planen til grund i arealdrift på egne arealer, naturforvaltning eller ved udøvelse af deres beføjelser i henhold til lovgivningen i øvrigt. Offentlige lodsejere er bundet af planens målsætninger og kan vælge at gennemføre disse direkte i egne drifts- og plejeplaner. På lovområder som f.eks. fiskeriloven og vildtforvaltningsloven, hvor staten er myndighed, kan der følges op med nationale strategier.

Natura 2000-planen tilsidesætter ikke øvrig lovgivning, og den indsats, som iværksættes for at sikre planens gennemførelse, skal have de fornødne tilladelser, dispensationer m.v., på grundlag af konsekvensvurderinger, hvor dette er nødvendigt i henhold til lovgivningen herom. I det omfang, indsatsen entydigt kan defineres som nødvendig for lokalitetens forvaltning, er en konsekvensvurdering efter habitatdirektivet ikke påkrævet, men der kan kræves tilladelse eller godkendelse efter anden lovgivning.

Der er ikke gennemført vurdering i henhold til habitatdirektivets artikel 6.3 af de enkelte Natura 2000-planer, idet planer, som direkte er forbundet med eller nødvendige for Natura 2000-områdets forvaltning, ikke er omfattet af kravet om screening og evt. konsekvensvurdering.

1.2.2 Andre relevante planer

Anden generations Natura 2000-planer for 2016-2021 blev vedtaget i april 2016, og de opfølgende kommunale handleplaner blev endeligt vedtaget i foråret 2017.

Første generations Natura 2000-planer (2010-2015) fastlagde rammerne for en række grundlæggende indsatser, som f.eks. rydninger, forbedrede hydrologiske forhold og iværksættelse af plejetiltag. Disse indsatser blev fastholdt og videreført i anden generations Natura 2000-planer (2016-2021). I tredje generation Natura 2000-planer igangsættes nye indsatser med særlig fokus på fortsat pleje til sikring af beskyttede naturtyper, fugle og arter, sikring af naturlig dynamik og større sammenhængende arealer fx udlægning af arealer til urørt skov, udtagning af lavbundsjord og ved at sikre en mere hensigtsmæssig hydrologi.

Natura 2000-planer, som omfatter fredskovpligtige arealer, og dermed er omfattet af skovloven, skal revideres med 12 års mellemrum, jf. skovlovens § 16, stk. 2. Det betyder således, at Natura 2000 skovplanerne, som er en del af 1. generations Natura 2000-planer, er gældende fra 2010 til udgangen af 2021 og at der i forbindelse med udarbejdelse af tredje generations Natura 2000-planer, også vil ske en revision af den del af Natura 2000-planerne, som omfatter fredskovpligtige arealer.

Vandområdeplaner og EU's havstrategi

N166 er beliggende i vandområdedistrikt Sjælland. Området ligger desuden i Havstrategidirektivets Marin-baltiske region. Vandområdets økologiske og kemiske tilstand fremgår af vandområdeplanen for området.

For de Natura 2000-områder som også er omfattet af en vandområdeplan og Danmarks Havstrategi, er målsætninger og retningslinjer for indsatser om vandkvalitet, næringsstoffer, miljøfremmede stoffer, hydrologi og fysiske forhold samlet i vandområdeplanen og/eller i

basisanalysen med tilhørende indsatskatalog og havstrategien. Disse mål og indsatser vil bidrage til at forbedre vandmiljøet og vandkvaliteten i Natura 2000-områderne og understøtte Natura 2000-planens målsætninger.

Landsplandirektiver og kommuneplaner

Natura 2000-områderne, der er udpeget i medfør af miljømålsloven, skal fremgå af landsplandirektiver og kommuneplaner. I henhold til Bekendtgørelse om planlægning nr. 1157 af 1. juli 2020, må kommuneplaner ikke stride mod en Natura 2000-plan, jf. lov om miljømål m.v. for internationale naturbeskyttelsesområder (miljømålsloven), en handleplan efter samme lovs § 46 a eller regler udstedt i medfør af samme lovs § 36, stk. 3, eller stride mod en Natura 2000-skovplan, jf. kapitel 4 i lov om skove. Af redegørelsen til planforslag, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendig for et Natura 2000-områdes forvaltning, skal jf. bekendtgørelse om administration af planloven i forbindelse med internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, indgå en vurdering af planforslagets virkninger på området under hensyn til områdets bevaringsmålsætninger.

Klimasikring

Regeringen har i december 2012 udgivet en handlingsplan for klimasikring af Danmark. Planen indeholder en lang række regeringsinitiativer, der skal medvirke til at skabe bedre rammer for klimatilpasningen lokalt. De enkelte kommuner har udarbejdet en klimatilpasningsplan. En vurdering af samspillet mellem den kommunale klimatilpasningsplan og Natura 2000-planen forudsætter kendskab til, hvor de forudsatte indsatser i Natura 2000-planen konkret vil blive gennemført sammenholdt med de indsatser, der skal gennemføres som led i klimatilpasningsplanen.

Kommunal klimatilpasningsplan

Såfremt konkrete projekter som led i den kommunale klimatilpasningsplan kan påvirke udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området væsentligt, skal der gennemføres en konsekvensvurdering af projektet, inden det kan gennemføres. Dette gælder dog ikke, hvis projektet gennemføres som led i Natura 2000-planen og dermed har som delformål at sikre, at naturtyper og arter opnår gunstig bevaringsstatus.

Natur- og Biodiversitetspakke

I december 2020 blev der indgået aftale om Natur- og biodiversitetspakken, som har til formål at fremme natur og biodiversitet i Danmark og bidrage til at bremse naturens tilbagegang. Natur- og biodiversitetspakken skal gennemføres i perioden 2021-2024. Med Natur- og Biodiversitetspakken er der bl.a. afsat midler til udpegning af nationalparker, udlægning af urørt skov, forbedring af havmiljøet og udarbejdelse af strategi for forvaltning af truede arter.

Det fremgår af Lov om nationalparker, at ansøger, i forbindelse med ansøgningsfasen til etablering af nationalparken, skal udarbejde en projektbeskrivelse for etablering af nationalparken, samt en forvaltningsplan for området. Planen skal tage højde for internationale naturbeskyttelsehensyn, herunder skal det fremgå af redegørelsen, om forvaltningsplanens gennemførelse er afhængig af tilladelser, godkendelser eller dispensationer ligesom der skal indgå en beskrivelse af nuværende status for naturen i området. Forvaltningsplanen er tiltænkt at skulle sikre en vildere naturforvaltning, bl.a. i Natura 2000-områder. Det fremgår i den forbindelse af lov om nationalparker, at det forudsættes, at den vildere naturforvaltning er i overensstemmelse med bevaringsmålsætninger i Natura 2000-planen for berørte områder.

Forbud mod gødskning, sprøjtning og omlægning af §3-arealer

Pr. 1. juli 2022 træder et forbud mod sprøjtning, gødskning og omlægning af § 3-arealer i kraft. Forbuddet vil gælde alle arealer, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 2 og 3 og vil i praksis hovedsageligt have betydning for ferske enge og strandenge, hvor der i dag kan være en lovlig drift med sprøjtning, gødskning og/eller omlægning. For de øvrige § 3-beskyttede naturarealer

gælder der som udgangspunkt allerede et sådant forbud. En delmængde af de § 3 strandenge kan også være kortlagt som habitatnatur, mens de ferske enge ikke har en tilsvarende habitatnaturtype. Lovændringen forventes at have en gavnlig synergieffekt på Natura 2000-områderne, herunder evt. fugle og arter på udpegningsgrundlaget, samt de kortlagte habitatnaturtyper, både i form af en direkte effekt på de kortlagte strandenge og indirekte ved at mindske eventuel randpåvirkning.

1.3 Nuværende naturtilstand i Natura 2000-området og Nulalternativ

I basisanalysen, der danner grundlag for Natura 2000-planen, er der foretaget en nærmere gennemgang af den nuværende naturtilstand i området.

1.3.1 Nuværende naturtilstand jf. basisanalysen

Der er kortlagt 54 ha kalkoverdrev. Kalkoverdrev findes primært på Røsnæs' sydskrænter og er overvejende i god naturtilstand. Der er kortlagt ca. 32 ha kystklint. Det reelle antal hektar er større, men i mange tilfælde er kystkliner kortlagt som overdrevstyperne kalkoverdrev eller tørt kalksandoverdrev. Cirka halvdelen af forekomsten af kystklint er kortlagt i moderat tilstand og cirka halvdelen i god naturtilstand. Der er kortlagt ca. 15 ha af naturtypen *tørt kalksandoverdrev* (6120). Forekomsterne er relativt store og findes på Røsnæs' sydskrænter. De er kortlagt i god eller høj naturtilstand. Der er kortlagt ca. 16 ha af naturtypen *strandvold med flerårige planter* (1220). Den overvejende del af naturtypen er i god naturtilstand. Der er kortlagt ca. 12 ha *strandeng* (1330). Cirka halvdelen er i god tilstand (Gisseløre) og cirka halvdelen i ringe tilstand (Asnæs' spids). Der er kortlagt ca. 1,6 ha af naturtypen *strandvold med enårige planter* (1210). Alle forekomster har god naturtilstand. Der er kortlagt 0,25 ha *kildevæld* (7220). Det kortlagte areal er kildevældet *Vindekilde*, som har høj naturtilstand.

Der er kortlagt 6 ha *bøg på muld* (9130) i området. Antallet af store træer på forekomsten er lille (under ét træ pr ha). Antallet af større stykker dødt ved (stående og liggende) er lavt. *I den seneste Artikel 17-afrapportering til EU om habitatnaturtypernes tilstand generelt anføres, at der generelt mangler store træer og dødt ved i skovhabitattyper i Danmark.*

I natura 2000-området er der kortlagt 8 småsøer fordelt med tre af søtypen *kransnålalge-sø* (3140) og fem af typen *næringsrig sø* (3150). To næringsrige søer er ikke tilstandsvurderede. Alle øvrige søer er tilstandsvurderet i god naturtilstand.

Hovedparten af Natura 2000-områdets marine del er kortlagt som naturtypen *bugter og vige* (1160). I NOVANA er ålegræs undersøgt i Kalundborg Fjord senest i 2017. Ålegræsbestandene i fjorden har gennem tiden varieret en del i voksesteder og dybdeudbredelse. Ålegræs havde i 2017 en sammenhængende dækning ud til 6,1 meters dybde. De seneste NOVANA-undersøgelser af alger er foretaget i 2018. Her blev der undersøgt 2 områder midt i fjorden ved den sydlige og nordlige kyst. Algerne vokser på store sten på op til 1,5 meter størrelse, de ligger på alle dybder helt ud til 10 meter. I 2018 var der totalt algedække på alle de egnede sten. Der blev fundet 34 arter, som næsten er på højde med det antal arter, der blev fundet samme år på Røsnæs Rev. Igennem tiden, er nogle af de arter, der er fundet i fjorden, men ikke ude på Røsnæs rev, rødalgen ormetang, brunalgen søkartoffel og grønalgen krølhårstang og så den invasive rødalge duskutang. Blødbundsfaunaen er undersøgt regelmæssigt i et område, der ligger midt i fjorden på 13-17 meter vand. Senest i 2018, hvor der blev fundet 20 forskellige arter, hvoraf de mest hyppige arter er forskellige havbørsteorme, dyndsnegl, almindelig hjertemusling og sandmusling. Bunddyrssamfundet er domineret af mindre følsomme arter.

Områdets *stenrev* (1170) ligger langs kysterne særligt ud mod fjordens udmunding på vanddybder mellem 0-6 m. Stenrevene består af 25-40 % større sten. Kortlægningen af stenrevet på Røsnæs Rev afgrænses af habitatområdet på 6 meters dybde, men stendækningen fortsætter reelt ud til 14 meters dybde. Indenfor habitatområdet (ud til 6 meters dybde) er der ved seneste NOVANA-undersøgelse fundet 20 forskellige arter af de grønne, røde og brune makroalger. Makroalgerne dækkede 80-100 % af stenene. På de laveste dybder var det domineret af almindelig klotang, fin ledtang og pisketang. På de lidt større dybder almindelig klotang, buftet og blodrød ribbeblade, violet ledtang, bred kilerødblad og fliget rødblad, sukkertang, men også fedtmøg i større mængder. Sidstnævnte er en næringselskende hurtigvoksende alge. På de større dybder, uden for habitatområdet, blev der yderligere fundet 20 andre arter. Igennem tiden, er nogle af de arter, der er fundet på Røsnæs rev, men ikke inde i fjorden, rødalgerne søl, tandtang, kødblade og koralalge. Registreringen af hårbundsfaunaen tilbage i 2012 viste større forekomster af rur og blåmuslinger, men også søstjerner, krabber, snegle og standfiskene tangspræl, sandkutling og havkarus.

De *biogene rev* (1170) i området ligger på sandbund eller en stenet bund. Det består af blåmuslinger som på kortlægningstidspunktet dækkede mellem 20-70 % af bunden. Visse af muslingerne var bevokset med buskformede rødalger. Den øvrige fauna bestod af søstjerner og kutlinger. Der er ikke foretaget NOVANA-undersøgelser af de biogene rev siden 2012, og i dag er det generelt svært at finde større forekomster af blåmuslinger i fjorden.

Sandbanke (1110). Forekomsterne udgøres af sandbund med få spredte småsten. Der er registreret spredte ålegræsbede på sandbunden. Blåmuslinger var den dominerende epifauna, og der er endvidere konstateret sandormehobe på sandbunden samt konksnegle, søstjerner og kutlinger. På enkelte af småstenene voksede bl.a. rødalger og klørtang.

Hovedparten af de potentielle levesteder for stor vandsalamander (7 af 8) har høj eller god tilstand. Ét potentielt levested har moderat naturtilstand.

Alle søer kortlagt som potentielle levesteder for klokkefrø er i god eller høj tilstand.

Skæv vindelsnegl er overvåget og fundet ét steder i Natura 2000-området. Det drejer sig om Vindekilde på Røsnæs' sydskrænt. Arten blev registreret i rigkærvegetation i et beskedent antal i både 2013 og 2019. Området afgrænses af kreaturer og er i kortlægningen af lysåbne naturtyper (2016-2019) kortlagt som kildevæld (7220) - som også inkluderer den tilstødende rigkærvegetation - i god naturtilstand, dvs. en tilstand uden væsentlig tilgroning med høj græs/urtevegetation eller vedplanter. Da rigkær er en af skæv vindelsnegls foretrukne levesteder, vurderes der ikke at være trusler, som kunne forhindre arten en fortsat levedygtig bestand i området.

Marsvin tilhører underordenen tandhval og er den eneste hval, der med sikkerhed yngler i Danmark. Marsvin bevæger sig over store områder, der strækker sig ud over de danske grænser. Der vurderes at være tre bestande af marsvin i danske farvande - en i Østersøen, en i indre danske farvande inkl. Kattegat (kaldet Bælthavsbestanden) samt en i Nordsøen/Skagerrak. DCE har ved habitatdirektivets artikel 17 vurdering i 2019 vurderet, at Østersøbestanden har stærkt ugunstig bevaringsstatus, mens Nordsø- og Bælthavsbestandene begge har gunstig bevaringsstatus. Marsvinene i habitatområde H195 tilhører Bælthavsbestanden. Bestanden er estimeret til lidt over 40.000 marsvin og vurderes at være uændret for 2012-2016, som er den periode, hvor de eksisterende målinger kan sammenlignes. Datagrundlaget for området udgøres af satellitsender og akustiske data. Området har en uændret stor betydning for Bælthavspopulationen af marsvin hele året, vurderet på basis af satellitsender og NOVANA data for perioderne 1997-2006 og 2007-2016.

Spættet sæl ses ofte i havområdet omkring Røsnæs, men der findes ikke optællinger af spættet sæl her. Der er ingen oplagte landgangspladser ved Røsnæs.

I den seneste Novana-afrapportering konkluderer DCE, at der aktuelt findes to store levedygtige bestande af spættet sæl i Vadehavet og Kattegat med positiv - men i de seneste år - stagnerende udvikling, og to mindre bestande i Limfjorden og den vestlige Østersø, hvor udviklingen i de senere år har været hhv. stabil og positiv.

Som eksempel på en bemærkelsesværdig art i området, som ikke er på udpegningsgrundlaget kan nævnes planterne skrænt-star (næsten truet), trekløft-alant (NT, næsten truet), kantbælg (NT, næsten truet), kost-nellike (EN, truet), knopnellike (NT, næsten truet), liden sneglebælg (EN, truet) og dyrene fransk bredpande (EN, truet), jordboende humle (NT, næsten truet), forårs damrokke og løvfrø (næsten truet).

En række naturtyper og levesteder for arter og fugle, som området er udpeget for at beskytte, kræver vedvarende drift for at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus. Det gælder fx en række lysåbne naturtyper. Samtidig kræver andre naturtyper og levesteder i moderat til dårlig tilstand tiltag, der kan imødegå forringelse.

Hvis ikke indsatsprogrammet i Natura 2000-planen for tredje planperiode realiseres, risikerer man generelt at miste et løft af områdets biologiske mangfoldighed og kvaliteten af levesteder for arter.

Det betyder, at der er risiko for, at den gode naturtilstand på en stor andel af naturarealerne ikke fastholdes.

Der er ligeledes risiko for at naturtilstanden ikke vil blive forbedret på bl.a. overdrev, strandvolde eller kystklinter, som har behov for en indsats mod invasive arter og/eller fremadrettet skal sikres en hensigtsmæssig drift generelt.

Der er ligeledes risiko for at tilstanden af skovnaturtyper ikke forbedres i forhold til mængden af dødt.

Endvidere kan manglende realisering af Natura 2000-planen betyde, at den marine naturtype, rev, ikke sikres mod skadelig påvirkning fra fiskeri.

Natura 2000-planen indeholder en indsats om opdatering af vejledning til klapning i Natura 2000-områder, hvilket forventes at have en bred positiv afledt effekt på dyre- og planteliv, samt havbunden i og omkring Natura 2000-området. Planen indeholder desuden en indsats om regulering af fiskeri, som forventes at gavne den biologiske mangfoldighed i de marine områder. Såfremt planen ikke vedtages forventes disse effekter at udeblive.

Natura 2000-planen indeholder en indsats om at revidere reservatbestemmelserne for Kalundborg Vildtreservat på baggrund af områdets udpegningsgrundlag til sikring af levestederne for spættet sæl, hvilket kan have betydning for artens bevaringstilstand i den marine baltiske biogeografiske region. Såfremt planen ikke vedtages forventes denne revision at udeblive.

Hvis ikke indsatsprogrammet realiseres risikerer man endvidere, at der ikke opnås mulighed for større naturoplevelser for befolkningen i området. Sekundært kan en positiv indvirkning på befolkningens sundhed herved mistes.

Hvis ikke indsatsprogrammet realiseres, særligt hvad angår udlæg af urørt skov, reducerer man sandsynligheden for at områdets tilgængelighed ændres pga. fx mere vådbund, væltede træer og eventuelle hegninger.

Hvis ikke indsatsprogrammet realiseres vil ændringer af landskabet som følge af rydning af krat og yngre skov for at skabe større driftsenheder og mere robusthed for lysåbne naturtyper, som følge af

bekæmpelse af invasive arter eller som følge af udlæg af urørt skov eller anden skovnaturtypebevarende tiltag, som kan ændre skovens struktur, sandsynligvis udeblive.

1.4 Den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet

I dette afsnit beskrives de øvrige miljøforhold i og udenfor Natura 2000-området, der kan blive væsentligt berørt af Natura 2000-planen.

1.4.1 Flora, fauna og biologisk mangfoldighed

Sikring af en hensigtsmæssig drift af de lysåbne naturtyper (herunder bl.a. kalkoverdrev (6210) og tørt kalksandoverdrev (6120)), vil forbedre naturtypernes bevaringstilstand samt sikre deres karakteristiske flora og fauna eller sikre gode betingelserne for en genindvandring og etablering af denne.

Bekæmpelse af invasive arter, særligt på de kystnære naturtyper strandvold med flerårige planter (1220) og kystkliner (1230), vil medvirke til at sikre en naturtyperne en naturlig og naturtype-karakteristisk flora og fauna.

Udlægning af urørt skov kan bl.a. skabe mere dødt ved og forbedre skovnaturtypernes bevaringstilstand. Det kan endvidere forbedre livsbetingelserne for skovtilknyttede arter af bl.a. biller og svampe.

Planen indeholder en indsats om at færdiggøre den nødvendige regulering af fiskeri på områdets rev, hvilket vil kunne gavne denne naturtype og dens tilknyttede dyr og planter.

Opdatering af vejledning om f.eks. klapning i Natura 2000-områder forventes at have en bred positiv afledt effekt på dyre- og planteliv, samt havbunden i og omkring Natura 2000-området.

En revision af reservatbestemmelserne for Kalundborg Vildtreservat på baggrund af områdets udpegning til sikring af levestederne for spættet sæl, kan have betydning for artens bevaringstilstand i den marine baltiske biogeografiske region.

1.4.2 Befolkningen

Natura 2000 område N166 Røsnæs, Røsnæs Rev og Kalundborg Fjord er beliggende i Kalundborg Kommune, der har et indbyggertal på ca. 49.000. Natura 2000 planen har fokus på sikring af den eksisterende udpegede natur i området. Sikringen af den eksisterende natur kan have betydning for arealanvendelsen, idet der kan forekomme arealer, som i forbindelse med gennemførelsen af planen vil blive omfattet af en plejeindsats, som fx vil kunne medføre en ændret drift på arealerne.

Planen indeholder desuden en mulig indsats om udlægning af urørt skov. Udlægning af urørt skov kan medføre en ændret tilgængelighed af områder på visse tidspunkter af året, som følge af fx mere vådbund, væltede træer og eventuelle hegninger. Udlægning af urørt skov vurderes samtidig at give befolkningen mulighed for mere spændende naturoplevelser.

Miljøstyrelsen gennemfører endvidere undersøgelser med henblik på afklaring af, om der er behov for efterfølgende revision af reservatbestemmelserne i "Kalundborg Vildtreservat" på baggrund af områdernes udpegning til sikring af levestederne for spættet sæl, hvilket kan få betydning for begrænsning af offentlighedens adgang til en mindre del af Natura 2000-området.

1.4.3 Menneskets sundhed

Mange, især bynære, Natura 2000-områder udnyttes til rekreative aktiviteter, f.eks. vandring, løb og cykling, som bidrager til menneskets sundhed. Natura 2000-planen har til formål at sikre, at de beskyttede naturtyper opnår en gunstig naturtilstand og at levesteder tilsvarende opnår en for arterne gunstig tilstand. Dette vil potentielt kunne forbedre områdets besøgspotentialer og dermed dets betydning for menneskers rekreation og sundhed. På den anden side vil en revision af reservatbestemmelserne for Kalundborg Vildtreservat på baggrund af områdets udpegning til sikring af levestederne for spættet sæl, potentielt kunne få betydning for den rekreative udnyttelse af dele af vildtreservatet.

Overordnet vurderes det at Natura 2000-planen kun potentielt, undtagelsesvist og på mindre arealer vil kunne ændre den rekreative udnyttelse af områderne, der foregår i dag.

1.4.4 Jordbund, vand, luft og klimatiske faktorer

Natura 2000-planens indsatser om udlægning af urørt skov og etablering af hensigtsmæssig hydrologi vil kunne stimulere mosedannelse og herved fremme en vis tilbageholdelse af CO₂ i mosetørv.

Endvidere kan opdatering af vejledning om f.eks. klapning i Natura 2000-områder potentielt få en positiv effekt på havbunden i og omkring Natura 2000-området.

Det vurderes derudover, at realisering af Natura 2000-planens indsatsprogram ikke vil have væsentlig betydning for jordbund, luftkvalitet eller klimatiske faktorer i området.

1.4.5 Materielle goder og kulturarv

Natura 2000-planens indsatsprogram omfatter pleje af de naturtyper, der findes på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag. Endvidere omfatter det hensigtsmæssig forvaltning af levesteder for de udpegede arter.

Natura 2000-planen indeholder en indsats om at vurdere behovet for eventuel regulering af fiskeri. Såfremt der vurderes behov for at fastsætte eventuel regulering af fiskeri skal denne regulering udformes som enten en national lovgivning og/eller en international regulering. Hvis der er tale om international regulering, skal denne forhandles i en regional EU-proces.

Det vurderes, at disse indsatser og Natura 2000-planens indsatsprogram som helhed ikke vil have nogen væsentlig indflydelse på kulturarv i området, herunder betydning for fortidsminder, bygninger og arkitektur, som har betydning for lokalbefolkningen.

1.4.6 Landskab

Røsnæs halvøen er en del af en buetformet randmoræne, der fortsætter over Storebælt til Fyns hoved. Den fremstår som en vold af ler, sand, grus og sten, som blev efterladt langs randen af en gletsjer, som under sidste istid skød frem fra syd gennem Storebælt. Sammen med geologien danner det specielle storebæltsklima med lav nedbør og mange solskinstimer grundlaget for

områdets betydelige forekomster af bl.a. naturtyperne kalkoverdrev og tørt kalksandoverdrev og heraf følgende unikke flora og smådyrsfauna.

Det vurderes, at planen med dens indsatser vil kunne påvirke landskabet, fx hvis der udlægges urørt skov, iværksættes bekæmpelse af invasive arter eller hvis krat og yngre skov ryddes med henblik på at skabe større driftsenheder og robusthed for lysåbne naturtyper.

1.4.7 Arter

Dette Natura 2000-område rummer levesteder for, klokkefrø og skæv vindelsnegl som begge er på udpegningsgrundlaget. Området rummer endvidere forekomster af bemærkelsesværdige arter som markfirben (Bilag IV-art), trekløft-alant, skrænt-star, knopnellike, fransk bredpande, sandgræshoppe, elefantsnegl, nordlig fugleedderkop.

Udmøntning af Natura 2000-planens indsatsprogram vurderes at kunne påvirke områdets levesteder for arter på udpegningsgrundlaget samt på ovennævnte særligt bemærkelsesværdige arter og andre arter herunder Bilag IV-arter, fordi planen indeholder indsatser til forbedring af tilstanden af habitatnaturtyper og levesteder for habitatarter.

1.4.8 Fredninger, fredede områder og vildtreservater

Betydelige dele af sydskrænterne på Røsnæs er omfattet af fredning. Det gælder f.eks. arealer ved Vindekilde nær spidsen af Røsnæs samt arealer ud for Ulstrup, Kongstrup og Nostrup. Det primære formål er at bevare arealerne tilstand og undgå beplantning, opdyrkning og bebyggelse. Endvidere er spidsen af Asnæs (Asnæs Dyrehave) omfattet af en fredning fra 1954, som primært skal sikre mod terrænændringer, herunder bebyggelse, råstofindvinding, opdyrkning og beplantning.

Den inderste del af Kalundborg Fjord og Gisseløre er Vildreservat med jagtforbud af hensyn til rastende vandfugle og områdets bynære beliggenhed.

Udmøntning af Natura 2000-planens indsatsprogram vurderes ikke at ville være i modstrid med bestemmelserne i fredningerne, idet indsatsprogrammet vedrører tiltag som skal forbedre levesteder og naturtypers tilstand og ikke indebærer bebyggelser, beplantninger o.l.

1.5 Eksisterende miljøproblemer

Truslerne mod naturværdierne og områdets udpegningsgrundlag er beskrevet i basisanalysen, der danner grundlag for udkast til Natura 2000-planen for området. Planens mål er at sikre udpegningsgrundlaget mod disse trusler herunder prioritering i tilfælde af modstridende naturinteresser.

Tilgroning med høje græsser, urter og vedplanter forandrer naturen og kan føre til ændringer i vegetationen, således at lavtvoksende og artsrig naturtype-karakteristisk vegetation erstattes af en mere artsfattig vegetation, der i højere grad præges af mere almindelige, konkurrence-stærke arter.

Områdets lysåbne naturtyper er helt overvejende i god eller høj tilstand. Mindre forekomster af især kystklint trues af tilgroning eller invasive arter.

Deposition af luftbårne kvælstofforbindelser, herunder ammoniak kan påvirke næringsfattige naturtyper. Naturtyperne har forskellig sårbarhed over for kvælstofdeposition.

Klapning kan potentielt have negativ indvirkning på de marine naturtyper herunder dyre- og plantelivet samt havbunden.

1.5.1 Planens påvirkning af truslerne i området

I dette afsnit redegøres der for, om planen, med dens indsatser, potentielt vurderes at forværre eller afhjælpe ovennævnte trusler.

Natura 2000-planen indeholder en indsats om etablering af og fastholdelse af pleje på de lysåbne naturtyper. Denne indsats forventes at nedbringe truslen om tilgroning. Indsatsen medvirker samtidig til at reducere truslen fra invasive plantearter.

Planen indeholder en indsats om bekæmpelse af invasive arter, idet at invasive arter medvirker til at forringe naturtilstanden.

Natura 2000-planen indeholder ingen konkrete indsatser der kan forværre eller forbedre depositionen af kvælstofforbindelser i området. Emissionen af ammoniak fra landbruget reguleres gennem husdyrgodkendelsesloven.

Natura 2000-planens indsats om opdatering af vejledning om f.eks. klapning i Natura 2000-områder vil potentielt kunne få en bred positiv effekt på dyre- og planteliv samt havbunden i og omkring Natura 2000-området.

1.6 Internationale miljøbeskyttelses mål

Danmark har tilsluttet sig en række internationale konventioner indeholdende miljøbeskyttelses mål, hvis indhold i en lang række tilfælde er indarbejdet i lovgivningen. For EU-lovgivningen gælder generelt, at den er implementeret i dansk lovgivning. Danmark har bl.a. ratificeret Ramsarkonventionen og Biodiversitetskonventionen. Biodiversitetskonventionens formål er bl.a. at sikre, at den biologiske mangfoldighed bevares. Formålet med Ramsarkonventionen er at beskytte vådområder med en særlig betydning for fugle. Danmark har udpeget 28 Ramsarområder, der alle indgår i EU's fuglebeskyttelsesområder. Ramsarområderne er dermed en del af det danske Natura 2000-netværk.

Planen er en udmøntning af EU's Habitat- og Fuglebeskyttelsesdirektiv implementeret i dansk lov via Miljømålsloven, lovbekendtgørelse nr.119 af 26. januar 2017 med senere ændringer. Planen vil sikre, at areal og tilstand af kortlagte naturtyper og levesteder for omfattede arter ikke går tilbage eller forringes. Samtidig vil der ske en særlig indsats for truede naturtyper og arter, hvilket er afspejlet i indsatsprogrammet i Natura 2000-planerne for tredje planperiode.

1.7 Planens indvirkning på miljøet

Natura 2000-planens indsats vedrører hovedsageligt forbedring af allerede eksisterende og beskyttet natur, idet evt. forbedrede vandforhold for naturarealer og eventuel udtagning af kulstofholdige lavbundsjord har en positiv effekt på særligt biodiversitet, men også i forhold til vand- og klimamål.

I tabel 1 herunder er gennemgået planens sandsynlige indvirkning på en række faktorer ifølge lovbekendtgørelse nr. 1976 af 27. oktober 2021, bilag 4.

Planens indvirkning på	Påvirkes	Ingen påvirkning	Redegør for indvirkning
Flora, fauna og biologisk mangfoldighed	X		Natura 2000-planen medvirker generelt til at sikre, at flora, fauna og biologiske mangfoldighed bevares og forbedres, idet planen medvirker til at skabe gunstige forhold for naturen. I Natura 2000-område N166, Røsnæs, Røsnæs Rev og Kalundborg Fjord, vil Natura 2000-planen medvirke til at hindre tilgroning af lysåbne naturtyper som bl.a. kalkoverdrev og tørt kalksandoverdrev og herved medvirke til at sikre levesteder for naturtyperne karakteristiske dyr, svampe og planter. Bekæmpelse af invasive arter, særligt på de kystnære naturtyper strandvold med flerårige planter og kystkliner, vil medvirke til at sikre en naturtyperne en naturlig og naturtype-karakteristisk flora og fauna. Friholdelse af skovarealer for skovdrift (urørt skov) kan bl.a. skabe mere dødt ved og forbedre skovnaturtypernes bevaringstilstand. Det kan endvidere forbedre livsbetingelserne for særligt følsomme skovtilknyttede arter. Såfremt det vurderes nødvendigt at regulere fiskeri på områdets rev vil denne regulering kunne sikre naturtypen og dens tilknyttede dyr og planter mod skadelig påvirkning fra fiskeri. Opdatering af vejledning om f.eks. klapning i Natura 2000-områder forventes potentielt at kunne have en bred positiv afledt effekt på dyre- og planteliv, samt havbunden i og omkring Natura 2000-området. En revision af reservatbestemmelserne for Kalundborg Vildtreservat på baggrund af områdets udpegning til sikring af levestederne for spættet sæl, kan have betydning for artens bevaringstilstand i den marine baltiske biogeografiske region.
Befolkningen	X		Natura 2000 planen har fokus på sikring af den eksisterende udpegede natur i området. Sikringen af den eksisterende natur kan have

		betydning for arealanvendelsen, idet der kan forekomme arealer, som i forbindelse med gennemførelsen af planen vil blive omfattet af en plejeindsats, som fx vil kunne medføre en ændret drift på arealerne. Planen indeholder desuden en mulig indsats om etablering af urørt skov. Udlægning af urørt skov kan medføre en ændret tilgængelighed til områder på visse tidspunkter af året, som følge af fx mere vådbund, væltede træer og eventuelle hegninger. Disse tiltag til sikring af naturgrundlaget vurderes at give befolkningen mulighed for større naturoplevelser. Miljøstyrelsen gennemfører desuden undersøgelser med henblik på afklaring af, om der er behov for efterfølgende revision af reservatbestemmelserne i "Kalundborg Vildtreservat" på baggrund af områdernes udpegning til sikring af levestederne for spættet, hvilket kan få betydning for begrænsning af offentlighedens adgang til en mindre del af Natura 2000-området.
Menneskers sundhed	X	Natura 2000-planen bidrager til at sikre, at de beskyttede naturtyper opnår en gunstig naturtilstand og at levesteder tilsvarende opnår en for arterne gunstig tilstand. Natur i gunstig tilstand vil alt andet lige være et bedre grundlag for at give befolkningen store naturoplevelser end natur i dårlig tilstand. Det vurderes derfor, at Natura 2000-planen potentielt vil kunne forbedre områdets besøgspotentialer og hermed dets betydning for mennesker rekreation og sundhed. Natura 2000-planen vil kun potentielt, undtagelsesvist og på mindre arealer kunne ændre den rekreative udnyttelse af områderne, der foregår i dag.
Jordbund	X	Det vurderes, at planen ikke påvirker jordbundens beskaffenhed, idet at indsatsprogrammet i planen ikke omfatter tiltag som vil kunne bevirke, at stoffer eller andet materiale vil kunne påvirke jordbunden, ligesom der heller ikke graves i området. Tiltaget om opdatering af vejledning om f.eks. klappning i Natura 2000-områder kan potentielt få en positiv effekt på havbunden i og omkring

			Natura 2000-området.
Vand		X	Natura 2000-planen rummer ikke indsatskrav for vandkvaliteten, da disse krav fastlægges i vandplanerne.
Luft		X	Det vurderes, at Natura 2000-planens indsatser for forbedring af de beskyttede naturtyper og arter ikke vil have indflydelse på luftkvaliteten, fordi indsatserne ikke medfører emission af stoffer til luften.
Klimatiske faktorer		X	Natura 2000-planens indsatser om udlægning af urørt skov og etablering af hensigtsmæssig hydrologi vil kunne stimulere mosedannelse og herved fremme en vis tilbageholdelse af CO ₂ i mosetørv. Det vurderes derudover, at realisering af Natura 2000-planens indsatsprogram ikke vil have væsentlig betydning for klimatiske faktorer i området.
Materielle goder		X	Det vurderes, at realisering af Natura 2000-planens indsatsprogram ikke vil have nogen væsentlig indflydelse på materielle goder. Natura 2000-planen indeholder en indsats om at vurdere behovet for eventuel regulering af fiskeri. Såfremt der vurderes behov for at fastsætte eventuel regulering af fiskeri vil dette potentielt kunne påvirke eventuelle eksisterende fiskeriinteresser i området. Forhold vedrørende befolkningens adgang til naturområder og vedrørende værdien af naturen er vurderet under emnet "Flora, Fauna og Biologisk mangfoldighed", "Befolkningen" og/eller "Menneskets sundhed".
Landskab	X		Det vurderes, at planen med dens indsatser vil kunne påvirke landskabet, fx hvis der udlægges urørt skov, iværksættes bekæmpelse af invasive arter eller hvis krat og yngre skov ryddes med henblik på at skabe større driftsenheder og robusthed for lysåbne naturtyper.
Kulturarv, herunder kirker, arkitektonisk arv og arkæologisk arv.		X	Indsatsprogrammet i Natura 2000-planen berører ikke områder omkring kirker, mindesmærker eller andre menneskabte værdier. Det vurderes derfor, at realisering af Natura 2000-planens indsatsprogram ikke vil have nogen væsentlig indflydelse på kulturarv i området herunder betydning for fortidsminder, bygninger og arkitektur, som har betydning for lokalbefolkningen.
Arter	X		Natura 2000-planen medvirker generelt til at

			sikre, at flora, fauna og biologiske mangfoldighed bevares og forbedres. Dette Natura 2000-område rummer levesteder for, klokkefrø og skæv vindelsnegl som begge er på udpegningsgrundlaget. Området rummer endvidere forekomster af bemærkelsesværdige arter som markfirben (Bilag IV-art), trekløft-alant, skrænt-star, knopnelike, fransk bredpande, sandgræshoppe, elefantsnegl, nordlig fugleedderkop. Udmøntning af Natura 2000-planens indsatsprogram vurderes at kunne påvirke områdets levesteder for arter på udpegningsgrundlaget samt på ovennævnte særligt bemærkelsesværdige arter og andre arter herunder Bilag IV-arter, fordi planen indeholder indsatser til forbedring af tilstanden af habitatnaturtyper og levesteder for habitatarter.
Fredninger, Bekendtgørelsesfredninger og vildtreservater		X	Udmøntning af Natura 2000-planen indsatsprogram vurderes ikke at ville være i modstrid med bestemmelserne i områdets fredninger, idet indsatsprogrammet vedrører tiltag som skal forbedre levesteder og naturtypers tilstand og ikke indebærer bebyggelser, beplantninger o.l.
Kumulative effekter	X		Natura 2000-planen har til formål at forbedre eller sikre en god tilstand af naturtyper og af levesteder for arter på områdets udpegningsgrundlag. Indsatsprogrammet i planen vedrører forskellige elementer af arter og naturtypers krav til optimal tilstand. Realisering af flere forskellige indsatser fra Natura 2000-planens indsatsprogram vil derfor forventeligt resultere i en kumulativ positiv effekt på tilstanden af naturtyper og/eller arters levesteder.

Tabel 1. Gennemgang af planens indvirkning på en række miljøforhold.

1.8 Foranstaltninger der modsvarer negativ indvirkning på miljøet

Planen har indvirkning på de faktorer, der er listet i tabel 1. Vedrørende modstridende naturinteresser følger prioriteringen Natura 2000-planens retningslinjer. For så vidt angår modstridende naturinteresser henvises til Natura 2000-planens afsnit 3.3. Se i øvrigt afsnit om grundlag for prioriteringer nedenfor.

Natura 2000-planen har fokus på sikring eller forbedring af den eksisterende udpegede natur i området. Planens indsatser i den retning vil potentielt kunne resultere i ændringer i områdets tilgængelighed for befolkningen. Indsatser om pleje af eksisterende natur, samt udlægning af landbrugsarealer til natur vil ske efter aftaler mellem lodsejer og kommune og med økonomisk kompensation via EU's landdistriktsprogram.

Planen indeholder endvidere en indsats om udlægning af urørt skov. Udlægning af urørt skov i området kan medføre en ændret adgang til områder på visse tidspunkter af året hvor jordbunden vil være vådere, ligesom færdsel uden for veje og stier med tiden kan blive sværere som følge af væltede træer, og eventuelle hegninger. Hvor staten udlægger urørt skov vil adgangen til området blive sikret gennem fortsat vedligeholdelse af veje og stier og friluftsfaciliteter i skovene vil fortsat være tilgængelige. På private arealer der udlægges til urørt skov vil de generelle adgangsregler som følger af Lov om naturbeskyttelse, fortsat gælde.

Planens indsats om at vurdere behovet for eventuel regulering af fiskeri vil potentielt kunne påvirke eventuelle eksisterende fiskeriinteresser i området. Såfremt der vurderes behov for at fastsætte eventuel regulering af fiskeri skal denne regulering udformes som enten en national lovgivning og/eller en international regulering. Hvis der er tale om international regulering, skal denne forhandles i en regional EU-proces.

1.9 Miljøvurderingens gennemførelse og grundlag for prioriteringer og valg

Natura 2000-planerne udarbejdes som følge af habitatdirektivets artikel 6. stk. 1, som fastslår, at medlemsstaterne skal iværksætte de nødvendige bevaringsforanstaltninger, hvilket bl.a. kan indebære udarbejdelse af hensigtsmæssige forvaltningsplaner, som er specifikke for lokaliteterne eller integreret i andre udviklingsplaner, relevante retsakter, administrative bestemmelser eller aftaler. I Danmark udarbejdes Natura 2000-planer, som angiver overordnede og konkrete mål for lokaliteterne, indsatsprogram med retningslinjer og evt. mulighed for prioritere mellem forskellige naturtyper og levesteder for arter på udpegningsgrundlaget ved realisering af indsatsprogrammet.

Natura 2000-planen er en overordnet statslig plan, som skal gennemføres gennem frivillige og lokale indsatser. Natura 2000-planen udarbejdes på baggrund af en basisanalyse, der bl.a. præsenterer data, redegør for relevante trusler og naturtilstanden. Natura 2000-planen danner efterfølgende grundlag for udarbejdelsen af en Natura 2000-handleplan. Natura 2000-handleplanen udarbejdes af kommunale og andre ansvarlige myndigheder, og har fokus på de forventede forvaltningsindsatser og initiativer, fordeling af indsatser mellem ansvarlige myndigheder og tidsfølgen for gennemførelsen af indsatserne.

Der kan således ikke i forbindelse med Natura 2000-plan foretage en konkret vurdering af indsatsernes miljøpåvirkning, da Natura 2000-planer ikke fastlægger hvor den konkrete indsats skal gennemføres. Miljøvurderingen er gennemført ud fra tilgængelig viden, bl.a. de oplysninger der fremgår af basisanalysen, udkast til Natura 2000-planen og det nationale overvågningsprogram, NOVANA.

I de seneste basisanalyser (offentliggjort juni 2020) redegøres der for relevante trusler, og dermed at der fortsat er behov for indsatser for at sikres den nuværende naturtilstand og på sigt opfylde habitat- og fuglebeskyttelsesdirektivets mål. I tredje planperiode (2022-2027) er der fokus på at sikre mere naturlige processer og naturens robusthed bl.a. i form af sammenhængende arealer, udlæg af urørt skov og udtag af kulstofholdige lavbundsjord. Derudover er der fokus på sikring af den eksisterende natur og levesteder bl.a. ved at fortsætte plejen af plejekrævende arealer,

bekæmpe invasive arter, afsøge behovet for at udlægge forstyrrelsesfrie zoner og afsøge behovet for fiskeriregulering.

Overvejelserne har ført til, at der i Forslag til Natura 2000-planen for N166 Røsnæs, Røsnæs Rev og Kalundborg Fjord planlægges gennemført en indsats for særligt overdrev og tør kalksandoverdrev. Der søges at skabe en for naturtyperne hensigtsmæssig drift og pleje samt at skabe bedre sammenhæng i forekomsterne og hermed større naturmæssig robusthed.

Overvejelserne har endvidere ført til, at der planlægges en indsats om, at der arbejdes for at sikre egnede levesteder for klokkefrø.

Planen har til hensigt at sikre udpegningsgrundlaget og fremmer herved den biologiske mangfoldighed generelt. En målsætning for en bestemt naturtype, fugl eller art vil dog kunne indebære en nedprioritering af andre naturtyper, fugle eller arter. For området er der foretaget følgende valg:

Sydvendte kystklinter af kalkholdigt sandmoræne vil under naturlige forhold normalt kunne opretholde en lysåben vegetation præget af arter fra tørt kalksandoverdrev (6120). Fravær af græsning eller forhøjet næringsbelastning kan fremme tilgroningen med vedplanter således, at denne naturtypen udvikles til kalkoverdrev (6210) eller kratbevokset kystklint (1230). I Natura 2000-planen prioriteres tørt kalksandoverdrev (6120) over kalkoverdrev (6210) og kystklint (1230).

Meget gamle bevoksninger af vilde, selvsåede træer og buske på kystklinter ønskes dog bevaret som sådanne.

1.10 Overvågning

Resultatet af Natura 2000-indsatsen i forhold til udpegningsgrundlag og naturtilstanden bliver fulgt op på gennem det nationale overvågningsprogram, NOVANA, som Miljøministeriet er ansvarlig for. Desuden afrapporterer Danmark bevaringsstatus vedr. habitat- og fuglebeskyttelsesdirektivet til EU-kommissionen hvert 6 år.

Basisanalysen bygger på kortlægningsdata og udgør det nuværende vidensgrundlag om status for områdets udpegningsgrundlag i forbindelse med Natura 2000-planlægningen. Basisanalysen gennemgår systematisk udpegningsgrundlaget med en beskrivelse af status for hver enkelt art, fugl og naturtype. Det er hensigten, at denne analyse opdateres i forbindelse med fremtidige planperioder.

Resume

Strategisk MiljøVurdering for forslag til Natura 2000-plan 2022-2027 for Røsnæs, Røsnæs Rev og Kalundborg Fjord (nr. 166). Miljøvurderingen sammenfatter Natura 2000-planforslagets påvirkning af miljøet.

Miljøstyrelsen
Tolderundsvej 5
5000 Odense C

www.mst.dk